

Forslag

til

Lov om ændringer i lov om det kommunale skolevæsens styrelse og tilsyn.

Fremsat den 25. februar 1965 af *undervisningsministeren*.

§ 1.

I lov nr. 200 af 12. april 1949 om det kommunale skolevæsens styrelse og tilsyn, jfr. lovbekendtgørelse nr. 73 af 22. februar 1962, foretages følgende ændringer:

1. § 18, stk. 2, 2. punktum, affattes således:

„Skal det af de stedlige myndigheder fremsatte forslag efter de af ministeren givne regler forelægges ministeren, indsender skoledirektionen med sin erklæring forslaget til ministeren til stadfæstelse.“

2. I § 19 indsættes efter stk. 5:

„Stk. 6. Den afgør spørgsmål om tilladelse til at træde uden for nummer i henhold til lærerlønningslovens § 7, stk. 1.

Stk. 7. Den afgør spørgsmål om midlertidig dispensation fra kravet om indretning af tjenestebolig i henhold til lærerlønningslovens § 25, stk. 4, jfr. § 25, stk. 1.“

3. I § 24, stk. 2, punkt 2, 1. punktum, ændres ordene „§ 19, stk. 1 og 2“ til: „§ 19, stk. 1, 2 og 6.“

4. § 29, stk. 5, affattes således:

„Stk. 5. Skolerådet fastsætter lønningsancienniteten for lærere i skolerådskredsen efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren.“

§ 2.

Denne lov træder i kraft den 1. august 1965.

Bemærkninger til lovforslaget.

Indledning.

I den af administrationsudvalget af 1960 afgivne 1. betænkning (betænkning nr. 301, 1962) er det med hensyn til spørgsmålet om, i hvilket omfang afgørelserne af de konkrete sager skal henlægges til uden for departementet stående myndigheder, bl. a. anført, at det for hvert enkelt sagsområde bør overvejes, om der er praktisk trang til at henlægge den administrative afgørelse til et direktorat eller anden administrativ myndighed uden for departementet på en sådan måde, at ministeren er udelukket fra selv at træffe afgørelsen eller ved tjenestebefaling at pålægge den pågældende myndighed at træffe en bestemt afgørelse. En sådan ordning, der

ikke udelukker en adgang til ved rekurs at indanke afgørelser for ministeren, kan etableres enten direkte i loven eller ved en bemyndigelse til ministeren, jfr. betænkningen side 15 litra c.

Efter at der i foråret 1963 var blevet gennemført en nyordning af den under undervisningsministeriets 1. departement hørende administration med en deling af opgaverne mellem departementet og de nyoprettede undervisningsdirektorater, har et embedsmandsudvalg foretaget en gennemgang af den del af skolelovgivningen, der vedrører administrationen af og tilsynet med det kommunale skolevæsen, med henblik på at fremkomme med forslag om, hvilke afgørelser, som efter den gældende lov-

givning træffes af undervisningsministeren eller undervisningsministeriet, der kunne henlægges dels til skoledirektionerne og skolerådene, dels til kommunalbestyrelserne i købstadkommunerne.

Udvalget har i hvert enkelt tilfælde, hvor der kunne være tale om at henlægge de ministeren eller ministeriet tillagte beføjelser til lokaladministrationen, overvejet, om henlæggelsen kan ske uden lovændring, fordi den pågældende lovbestemmelse indeholder fornøden hjemmel for ministeren til administrativt at henlægge beføjelsen til lokaladministrationen, eller om henlæggelsen kun kan ske ved lovændring.

Ministeriet er sindet i overensstemmelse med udvalgets forslag at gennemføre en decentralisering med hensyn til en række beføjelser, der administrativt kan henlægges til lokaladministrationen, og man vil endvidere anse det for ønskeligt, at der gennemføres en decentralisering med hensyn til forskellige beføjelser, som det vil kræve lovændring at henlægge til lokaladministrationen.

Nærværende forslag til lov om ændringer i lov om det kommunale skolevæsens styrelse og tilsyn og det samtidig hermed fremsatte forslag til lov om ændringer i lov om lønninger m. m. til folkeskolens lærere indeholder forslag til ændringer i de pågældende love i de tilfælde, hvor henlæggelsen af de omhandlede beføjelser til lokaladministrationen efter udvalgets og ministeriets opfattelse forudsætter lovændring.

Idet bemærkes, at de gældende bestemmelser, som ændringsforslagene vedrører, er optrykt som bilag til lovforslaget, skal man med hensyn til de enkelte ændringsforslag bemærke følgende:

Til § 1, nr. 1.

Ifølge tilsynslovens § 18, stk. 2, 2. punktum, skal et skoleplansforslag eller et forslag til ændringer i en bestående skoleplan, hvorom der ikke er enighed hos de stedlige skolemyndigheder, af skoledirektionen forelægges undervisningsministeriet til stadfæstelse. Ministeriet plejer i sådanne sager at følge skoledirektionens indstilling ved sagens forelæggelse.

Fra skoledirektionernes side har man ønsket, at den omhandlede bestemmelse ophæves, således at skoledirektionen efter hovedreglen i lovens § 18, stk. 2, 1. punktum, får beføjelse til at stadfæste skoleplaner og ændringer i disse efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, også i de tilfælde, hvor der ikke hos de stedlige myndigheder er enighed om det fremsatte forslag.

Ved den foreslåede ændrede affattelse af lovens § 18, stk. 2, 2. punktum, ophæves bestemmelsen

om, at skoleplansforslag, hvorom de stedlige skolemyndigheder ikke er enige, skal forelægges undervisningsministeriet til stadfæstelse. Det bemærkes i denne forbindelse, at den foreslåede lovændring ikke vil afskære de stedlige myndigheder fra at indanke en af skoledirektionen truffen afgørelse for ministeriet, jfr. herved det i indledningen bemærkede om adgangen til rekurs.

Til § 1, nr. 2.

Tilføjelsen i tilsynslovens § 19 af et nyt stk. 6, hvorefter skoledirektionen afgør spørgsmål om tilladelse til at træde uden for nummer i henhold til lærerlønningslovens § 7, stk. 1, er en følge af de foreslåede ændringer i lærerlønningslovens § 7, jfr. § 1, nr. 2 i det samtidigt fremsatte forslag til lov om ændringer i lov om lønninger m. m. til folkeskolens lærere og de til dette forslag knyttede bemærkninger.

Tilføjelsen i tilsynslovens § 19 af et nyt stk. 7, hvorefter skoledirektionen afgør spørgsmål om midlertidig dispensation fra kravet om indretning af tjenestebolig for lærere ved ikke købstadordnede skoler på landet i henhold til lærerlønningslovens § 25, stk. 4, jfr. § 25, stk. 1, er en følge af den foreslåede ændring i lærerlønningslovens § 25, stk. 4, jfr. § 1, nr. 3 i det foran nævnte lovforslag og de til dette forslag knyttede bemærkninger.

Til § 1, nr. 3.

Den foreslåede ændring i tilsynslovens § 24, stk. 2, punkt 2, 1. punktum, er en følge af tilføjelsen af et nyt stk. 6 i lovens § 19, jfr. § 1, nr. 2 i nærværende lovforslag og de hertil knyttede bemærkninger. Efter de foreslåede ændringer i lærerlønningslovens § 7 er det i købstadkommunerne kommunalbestyrelsen, der er beføjet til at give fast ansatte lærere tilladelse til at træde uden for nummer uden lønning.

Til § 1, nr. 4.

Ifølge tilsynslovens § 29, stk. 5, fastsætter skolerådet tjenstealderen for lærere i skolerådskredsen; ved en lærers første faste ansættelse fastsættes tjenstealderen dog af undervisningsministeriet.

Efter at undervisningsministeriet i et cirkulære af 20. maj 1960 har fastsat nærmere regler om beregning af lønningsanciennitet for lærere i folkeskolen, må det anses for upåkrævet, at sager vedrørende fastsættelsen af lønningsancienniteten (tjenstealderen) ved en lærers første faste ansættelse i folkeskolen forelægges undervisningsministeriet til afgørelse, og den pågældende bestemmelse foreslås derfor ophævet, således at skolerådet efter den foreslåede ændrede affattelse af lovens § 29, stk. 5, fast-

sætter lønningsancienniteten for lærere i skoleråds-kredsen efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren.

Til § 2.

Ifølge lovforslagets § 2 træder loven i kraft den 1. august 1965. Ikrafttrædelsen af de i § 1, nr. 1-4, omhandlede lovændringer kræver ikke nærmere

gennemførelsesbestemmelser, men skoledirektionerne, skolerådene og kommunalbestyrelserne bør i god tid forinden de nye bestemmelser ikrafttræden i et cirkulære fra undervisningsministeriet underrettes om de til de pågældende myndigheder ved loven henlagte beføjelser.

Uddrag af

Lov om det kommunale skolevæsenes styrelse og tilsyn, jfr. lovbekendtgørelse nr. 73 af 22. februar 1962.

— — — — —
— — — — —

§ 18. Skoledirektionen fører tilsyn med, at de gældende bestemmelser for skolevæsenet inden for amtsråds kredsen iværksættes, og er i så henseende berettiget til at besøge alle skoler og af skolekommissionerne og kommunalbestyrelserne at fordre sig alle oplysninger meddelt.

Stk. 2. Skoledirektionen stadfæster skoleplaner og ændringer i disse efter regler, der herom fastsættes af undervisningsministeren; om foretagne ændringer i bestående skoleplaner sender skoledirektionen meddelelse til undervisningsministeriet. Er der ikke hos de lokale myndigheder enighed om det fremsatte forslag, eller hører dette efter de af ministeriet givne regler til dem, der skal forelægges ministeriet, indsender skoledirektionen med sin erklæring forslaget til ministeriet til stadfæstelse.

Stk. 3. Den stadfæster undervisningsplanerne for de under skoledirektionen hørende skoler. Skønner direktionen, at der i planen bør foretages ændringer, og vægrer kommunalbestyrelsen sig ved at tage disse til følge, bliver sagen at forelægge undervisningsministeren til afgørelse.

Stk. 4. Den har kaldsret til alle de lærerembeder i landkommunerne i amtet, som ikke besættes af kongen.

§ 19. Skoledirektionen afgør alle sager angående embedslån og godkendelse af forpagtningskontrakter om skolelodder.

Stk. 2. Den godkender — efter indhentet erklæring fra vedkommende amtslæge, for faglokalers vedkommende tillige fra de pågældende faginspektører — planer og overslag vedrørende opførelse og ombygning af skolebygninger — herunder tjenesteboliger og gymnastiksale — og valget af byggeplads; ved behandlingen af disse sager kan direktionen som medhjælp antage en rådgivende

arkitekt. Spørgsmål om tilskud i henhold til § 63 i lov om folkeskolen, jfr. lovbekendtgørelse nr. 220 af 18. juni 1958, skal altid forelægges undervisningsministeren til afgørelse. Skoledirektionens afgørelse vedrørende godkendelse af tjenesteboliger kan af den pågældende lærer indankes for undervisningsministeren.

Stk. 3. Den godkender valget af vikarer, vakancelærere og hjælpelærere.

Stk. 4. Den afgør efter reglerne i lærerlønnsloven af 7. juni 1958 § 31, om en lærer kan have bibeskæftigelse ved siden af sin embedsgerning.

Stk. 5. Den afgør spørgsmål om flyttegodtgørelse efter samme lovs § 30 efter regler fastsat af undervisningsministeren, der kan bestemme, at visse afgørelser træffes af statsbanernes transportagentur.

— — — — —
— — — — —

§ 24. Købstadkommunernes skolevæsen henhører ikke under skoledirektionen, men står under direkte tilsyn af undervisningsministeren.

Stk. 2. For sådanne kommuner gælder følgende regler:

— — — — —
— — — — —

2) De i § 19, stk. 1 og 2, omhandlede afgørelser træffes af kommunalbestyrelsen, for så vidt de ikke henhører under undervisningsministeriet. De i § 19, stk. 3 og 4, omhandlede afgørelser træffes af skolekommissionen.

— — — — —
— — — — —

§ 29. — — — — —

Stk. 5. Det*) fastsætter tjenestealderen for lærere i skoleråds kredsen; ved en lærers første faste ansættelse fastsættes tjenestealderen dog af undervisningsministeriet.

*) Det vil sige skolerådet.